

Stanisław Łach

**ORGANIZACJA OSADNICTWA MIEJSKIEGO
NA ZIEMIACH ODZYSKANYCH
PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ**

Zasiedlenie ziem zachodnich i północnych Polski po II wojnie światowej wymagało powołania władz do kierowania całokształtem złożonej problematyki osiedleńczej. Prace studyjne prowadzono jeszcze przed ostatecznym wyzwoleniem tych ziem. Na początku lutego 1945 r. powołano przy Prezydium Rady Ministrów Rządu Tymczasowego RP specjalne Biuro Ziem Zachodnich, które miało zająć się całokształtem spraw związanych z objęciem, zasiedleniem i zagospodarowaniem ziem zachodnich. Biuro spełniało rolę placówki naukowo-badawczej. Ważne miejsce w jego działalności zajmowało opracowanie założeń planowego przesiedlenia ludności na ziemie zachodnie¹. Według założeń Biura planowano go dokonać za pośrednictwem władzy państwowej, samorządu terytorialnego i instytucji społecznych.²

Kolejnym krokiem zmierzającym do ujęcia złożonych problemów ziem odzyskanych w jednym ośrodku dyspozycyjnym, było powołanie przez Radę Ministrów 11 kwietnia 1945 r. Pełnomocnika Generalnego dla Ziem Odzyskanych, którym został ówczesny Minister Administracji Publicznej, Edward Ochab. Zaproponował on na posiedzeniu Rady Ministrów włączenie Biura Ziem Zachodnich do Ministerstwa Administracji Publicznej, wniosek został zaakceptowany. Włączenie Biura do tego resortu nastąpiło 1 maja 1945 r.³ Mimo formalnego włączenia Biuro pozostawało nadal samodzielną placówką przy ministrze tego resortu⁴.

W ramach prac resortu Biuro zbierało dane statystyczne dotyczące przedwojennego stanu ludności, struktury rolnej, potencjału przemysłowego, a następnie przystąpiono do opracowania materiałów potrzebnych delegacji polskiej na konferencję pokojową, uzasad-